

Český rybářský svaz uspořádal ve dnech 23. – 24. února 2012 pod záštitou poslance EP Pavla Poce mezinárodní konferenci na téma Kormorán velký a jeho vliv na ichtyofaunu v rybářských revírech.

Akce se zúčastnilo 135 osob z řad rybářů (ČRS, Rybářské sdružení ČR), politiků (EP, PS PČR, Senát PČR), zástupců MZe a MŽP, krajských úřadů, orgánů ochrany přírody a krajiny (AOPK, CHKO), vědy a výzkumu i sdělovacích prostředků.

Na základě průběhu a výsledků konference i celkového zhodnocení problematiky kormorána velkého ve vztahu k rybářství vydává Český rybářský svaz toto

MEMORANDUM

Český rybářský svaz konstatuje:

1. Tažné populace kormorána velkého neoddiskutovatelně představují pro rybářství v České republice více než vážné ohrožení.
2. Kormorán velký v současné době požívá už neodůvodněné ochrany. O původnosti kormorána jako druhu u nás lze přitom oprávněně pochybovat.
3. Početní stavy zimujících kormoránů velkých neodpovídají přiměřené biologické rovnováze. Kormorán velký je přemnoženým druhem invazního charakteru.
4. Údaje o počtech kormoránů v ČR se liší... Poslední oficiální údaje ČSÚ uvádí 43 tisíc jedinců, ornitologové hovoří o počtu do 15 tisíc kusů, rybáři odhadují počet kormoránů na více než 20 tisíc. Početní údaje jsou rozdílné – vývojový trend je ale shodný: Nárůst kormoránů velkých.
5. Škody na rybách v chovných rybnících i rybářských revírech působené kormoránem velkým jsou neúměrně vysoké (zhruba 150 mil. Kč ročně), pro rybáře dlouhodobě nepřijatelné a v případě některých druhů ryb téměř nenahraditelné.
6. Jeden chráněný živočich likviduje jiného chráněného živočicha. Kormorán poškozují populace v ČR chráněných druhů ryb (jelce jesena, mníka jednovouseho), ale i druhy ryb požívající ochrany podle evropských předpisů (bolena dravého a úhoře).
7. V některých vodních tocích nepůvodní kormoráni totálně devastují populace našich původních druhů ryb.
8. Stát hradí škody působené kormoránem jen na rybách v chovných rybnících. Škody na rybách v rybářských revírech hradit odmítá s tvrzením, že tyto ryby jsou až do jejich ulovení „věcí ničím“. Uživatelé rybářských revírů jsou proto ve zcela nerovnoprávném postavení a z hlediska náhrad uvedených škod jsou diskriminováni. Tento postoj je v rozporu s § 2 písm.d) zák.č.115/2004 Sb., je nesprávný a nadále neudržitelný.
9. Škody na rybách v rybářských revírech tak jdou k tíži členů rybářských svazů, kteří je hradí ve své platbě za povolenku k rybolovu. Rybáři, tedy občané ČR, suplují stát. Ten chrání přemnoženého živočicha, ale odmítá přispět na zmírnění škod, které chráněný živočich prokazatelně způsobuje, přestože je na úhradu těchto škod zákonný nárok.

10. Regulační mechanismy, vedoucí ke snížení početních stavů kormorána na akceptovatelnou hranici, selhaly. Výjimky udělované na plašení a odstřel kormorána jsou většinou jen lokální a s podmínkami, které jejich účinnost výrazně degradují. Se získáním výjimek je spojena zbytečně složitá a časově náročná administrativa. Náklady na regulační opatření myslivcům hradí samotní rybáři.
11. Rybáři kormorána zcela vyhubit nechtějí. Požadují jen snížit jeho početní stavy na přijatelnou mez, která zaručí trvalou udržitelnost rybích společenstev v ČR.

ČRS požaduje:

1. Problémem kormorána se urychleně musí zabývat politické a státní orgány s cílem přijmout soubor efektivních legislativně právních, metodických a praktických opatření vedoucích k zmírnění ochrany kormorána velkého a k regulaci početních stavů jeho tažných populací v ČR. Variantou je možnost přijetí „*zákona o kormoránovi*“ – tzn. úpravy několika právních předpisů ve stejný okamžik.
2. MŽP by nemělo vydávat připravený metodický pokyn k povolování výjimek k plašení a odstřelu kormorána velkého a po dohodě se všemi zainteresovanými subjekty by mělo pokyn přepracovat tak, aby byly udělovány administrativně nenáročné a plošné výjimky pro území celé ČR, a to bez zbytečně omezujících podmínek.
3. Urychleně změnit § 2 zákona č.115/2000 Sb. o náhradách škod působených vybranými zvláště chráněnými živočichy – v případě škod působených na rybách v rybářských revírech odstranit podmínku, že musí jít o škodu na majetku osob. Tím by byl naplněn smysl § 2 písm. d) uvedeného zákona, tzn. poskytovat náhrady škod i na rybách v rybářských revírech.
4. Stanovit, jaký počet kormoránů velkých je pro ČR přijatelný z hlediska udržitelného rozvoje rybářství a neprodleně činit efektivní kroky k dosažení cílového stavu.
5. Upravit národní legislativu tak, aby byl do doby dosažení přijatelného početního stavu kormorána velkého umožněn jeho lov se státním příspěvkem (ze zdrojů určených pro oblast životního prostředí) na náklady spojené s regulací tohoto druhu (předpoklad celkových nákladů 5 – 8 mil. Kč; pro porovnání – státem proplácené náhrady za škody působené kormoránem na rybách činí cca 20 mil. Kč ročně).
6. Současně zachovat možnost poskytovat stávající státní náhrady za škody působené kormoránem velkým podle zákona č. 115/2000 Sb. na rybách v chovných rybnících a v rybářských revírech, a to až do doby, kdy bude dosaženo stanovené početní hranice tohoto druhu.
7. Iniciovat ze strany MŽP, v rámci pracovních orgánů EU a ve spolupráci se zástupci EP, zařazení kormorána velkého do lovných druhů v rámci evropské legislativy a vytvoření panevropského plánu pro řízení populace tohoto druhu.
8. Zařadit, v rámci připravované evropské legislativy týkající se nepůvodních invazních druhů, kormorána velkého mezi nepůvodní invazní druhy, u nichž je nutná regulace z důvodu ochrany biodiverzity aquatických ekosystémů.

Motto: Cílem Českého rybářského svazu není likvidace kormorána velkého jako druhu, ale pouze regulace aktuálně přemnožených tažných populací na přijatelnou úroveň.